07.10.2026

**Viite:** Hallintovaliokunnan lausuntopyyntö; Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2027 teemoina sisäinen turvallisuus ja maahanmuutto

**Pelastusopiston lausunto hallintovaliokunnalle; hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2027 teemoina sisäinen turvallisuus ja maahanmuutto**

Pelastusopisto kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2027.

Hallitus on päättänyt merkittävistä julkisen talouden sopeutustoimista hallitusohjelmassa, kevään 2024 julkisen talouden suunnitelmassa ja vuoden 2026 talousarvioesityksen yhteydessä. Pelastusopistoon kohdistuu erittäin merkittäviä säästöjä huomioiden Pelastusopiston koko virastona, lakisääteinen tehtävä ja merkitys koko pelastusalan kehittäjänä. Pelastusopisto on merkittävä **sisäisen turvallisuuden** toimija ja sen toiminta vaarantuu merkittävästi siihen kohdistuvien säästöjen myötä.

Pelastusopisto on toteuttanut resurssien kohdentamisella mittavan pelastajakoulutuksen aloituspaikkojen lisäyksen 120:sta 240 aloituspaikkaan vuositasolla. Säästöjen ja leikkausten myötä mm. päällystön ja alipäällystön aloituspaikkoja on jouduttu vähentämään. Toimintaa on tehostettu ja säästöistä huolimatta tutkintoja uudistamalla pyritään vastaamaan muuttuvan toimintaympäristön vaatimuksiin ja turvaamaan osaltaan sisäinen turvallisuus.

Pelastusopistoon on kohdentunut ja kohdentuvat seuraavat säästötoimenpiteet.

| v.2025 | v. 2026 | v. 2027 | v. 2028 | v. 2029 | v. 2030 |
|---|---|---|---|---|---|
| -600 | -541 | -1 416 | -1 448 | -1 496 | -1 559 |

Pelastusopisto ei pidä tarkoituksenmukaisena, että samaan aikaan valtio myöntää sisäministeriön hallinnonalan momentilta 01.50. (Eräät avustukset) Helsingin kaupungille 2 500 000 euroa pelastajakoulutuksen toteuttamiseen 38 opiskelijan aloituspaikalla vuodessa. Tähän avustukseen ei ole kohdennettu vastaavia säästötoimenpiteitä kuin Pelastusopistolle, jonka lakisääteisestä tehtävästä on kysymys. Avustuksen laskennallisena perusteena on Pelastusopiston pelastajaopiskelijan vuosittainen kustannus, johon on jyvitetty kuluja, joita Pelastuskoululle ei synny. Näin ollen Pelastuskoulun pelastajaopiskelijakohtainen avustus on enemmän kuin tosiasialliset kustannukset.

Vuoden 2027 talousarvioesityksessä esitetään Helsingin Pelastuskoululle mahdollisuutta edellä mainitun avustuksen hyödyntämiseen myös pelastustoimen alipäällystön kouluttamiseen.

Pelastusopiston sisäministeriön kanssa yhteistyössä tekemässä pelastuslaitoksille suunnatussa henkilöstötarvekyselyssä 2/2026 todetaan, että yleisen taloustilanteen myötä pelastajia näyttää valmistuvan liikaa. Alipäällystöä sen sijaan valmistuu liian vähän. Pelastusopisto on esittänyt ministeriölle syksyllä 2026 alipäällystön sisäänoton nostamista 20 opiskelijasta 30 opiskelijaan lähtökohtaisesti nykyrahoituksella alkaen tammikuussa 2027. Pelastusopisto katsoo, että ei ole tarkoituksenmukaista laajentaa Helsingin kaupungille tutkinnonanto-oikeutta myös alipäällystön kouluttamiseen, vaan keskittää koulutus Pelastusopistolle. Pelastusopisto on vastikään uudistanut alipäällystökoulutuksen opetussuunnitelman perusteellisesti ilman erillisrahoitusta. Mikäli Pelastuskoululle mahdollistettaisiin alipäällystökoulutus, jouduttaisiin mitä todennäköisemmin kohdistamaan Pelastusopiston niukoista resursseista työpanosta Pelastuskoulun tukemiseen alipäällystökoulutuksen suunnittelussa ja toteutuksessa vastaavasti kuin ruotsinkielisessä pelastajakoulutuksessa tapahtui.

Kokonaisuudessaan tässä valtiontalouden tilassa ei ole tarkoituksenmukaista kohdentaa valtion rahoitusta Helsingin kaupungille, vaan keskittää rahoitus valtion lakisääteistä tehtäväänsä toteuttavalle Pelastusopistolle. Helsingin kaupunki on toteuttanut koulutuksen aiemmin omarahoitteisesti.

**Maahanmuuton** osalta Pelastusopisto kiinnittää huomiota siihen, että mikäli Suomessa tilapäistä suojelua saavat ukrainalaiset jäävät Suomeen pysyvästi ja haluavat hakeutuvat pelastusalan koulutukseen, tulee varmistaa opintojen vaatiman riittävän suomen kielen taidon hankkimismahdollisuudet.

rehtori Mervi Paakkinen

koulutusjohtaja Minna Hirvonen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pelastusopisto 07.10.2026 klo 11:41. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu HaV@eduskunta.fi